

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ
ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ**

**Հայաստանի Հանրապետության
Ազգային ժողովի նախագահ
ԱԼԵՆ ՍԻՄՈՆՅԱՆԻՆ**

Հարգարժա՛ն պարոն Սիմոնյան,

Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 109-րդ եւ «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքի 65-րդ եւ 67-րդ հոդվածների՝ օրենսդրական նախաձեռնության կարգով Ձեզ եմ ներկայացնում «Հայաստանի Հանրապետության օրհներգի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ եվ լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագիծը:

Ազգային ժողովի աշխատակարգի 25-րդ կետի համաձայն՝ գրությանը կցվում են՝

- ա) նախագիծը (հիմնական զեկուցող՝ Սիսակ Գաբրիելյան),
- բ) նախագծի ընդունման հիմնավորումը
- գ) գործող օրենքում փոփոխվող հոդվածի մասին տեղեկանքը:

Խնդրում եմ օրենքի նախագիծը սահմանված կարգով դնել շրջանառության մեջ:

Հարգանքով՝

Սիսակ Գաբրիելյան (031)

Թադուհի Ղազարյան (038)

Ալեն Սիմոնյան (003)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐՀՆԵՐԳԻ ՄԱՍԻՆ»

ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Հայաստանի Հանրապետության օրիներգի մասին» 2006 թվականի դեկտեմբերի 25-ի ՀՕ-252-Ն օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 2-րդ հոդվածում՝

1) 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«4. Հայաստանի Հանրապետության օրիներգը պետք է կատարվի սույն օրենքի հավելվածով հաստատված երաժշտական և տեքստի խմբագրությամբ՝ կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից պաշտոնապես հրապարակված տարբերակին համապատասխան՝ սույն հոդվածի 3-րդ մասում նշված կատարման տարբերակներից յուրաքանչյուրի համար առանձին:»:

2) Լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ մասով.

«5. Հայաստանի Հանրապետության օրիներգը օրենքով նախատեսված առանձին դեպքերում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ կարող է օգտագործվել նաև սույն օրենքի հավելվածով հաստատված երաժշտական և տեքստի կարճ խմբագրությամբ՝ կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից պաշտոնապես հրապարակված տարբերակին համապատասխան՝ սույն հոդվածի 3-րդ մասում նշված կատարման տարբերակներից յուրաքանչյուրի համար առանձին:»:

Հոդված 2. Օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի ը) կետը «հանրակրթական դպրոցներում» բառերից հետո լրացնել «, նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններում, նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություններում» բառերով:

Հոդված 3. Օրենքի 5-րդ հոդվածը «բացման և փակման» բառերից հետո լրացնել «, ինչպես նաև այդ ընթացքում տեղի ունեցող պարզևատրման արարողությունների» բառերով:

Հոդված 4. Օրենքի 11-րդ հոդվածում «Անցումային դրույթ» և «Այն ուժի մեջ է մինչև Հայաստանի Հանրապետության նոր օրհներգի տեքստն ու երաժշտությունը օրենքով սահմանելը:» բառերը հանել:

Հոդված 5. Օրենքի հավելվածում Հայաստանի Հանրապետության պետական օրհներգի տեքստը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՕՐՀՆԵՐԳԻ ՏԵՔՍՏԸ

(Հիմնված Միքայել Նալբանդյանի խոսքերի վրա)

Մեր Հայրենիք, ազատ, անկախ,

Որ ապրել է դարեդար,

Իր որդիքը արդ կանչում է

Ազատ, անկախ Հայաստան:

Ամենայն տեղ մահը մի է,

Մարդ մի անգամ պիտ մեռնի,

Բայց երանի, որ յուր ազգի

Ազատության կզոհվի:

Ահա եղբայր, քեզ մի դրոշ,

Ձոր իմ ձեռքով գործեցի,

Գիշերները ես քուն չեղա,

Արտասուքով լվացի:

Նայիր նրան՝ երեք գույնով

Նվիրական մեկ նշան,

Թող փողփողի թշնամու դեմ,

Թող միշտ պանծա Հայաստան:

Հոդված 6.

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:
2. Սույն օրենքից բխող ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերը ընդունվում են սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո երեքամսյա ժամկետում:
3. Սույն օրենքն ուժի մեջնտնելուց հետո վեցամսյա ժամկետում կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը իր պաշտոնական ինտերնետային էջում և յուրօրյան ալիքում հրապարակում է օրհներգի նոր պաշտոնական տարբերակը(ները):

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐՀՆԵՐԳԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ընթացիկ իրավիճակը և իրավական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը

Հայաստանի Հանրապետության օրիներգի հետ կապված հարաբերությունները և օգտագործման կարգը կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության օրիներգի մասին օրենքով: Թեպետ վերոնշյալ օրենքի հավելվածում սահմանված է օրիներգի տեքստը և երաժշտությունը, սակայն տարբեր միջազգային պաշտոնական մարզական, մշակութային և այլ միջոցառումների ժամանակ ՀՀ օրիներգը կատարվում կամ հնչեցվում է տարբեր կատարմամբ և ձայնագրություններով, ուստի անհրաժեշտություն է առաջանում հստակ հրապարակել հիշյալ օրենքով սահմանված դեպքերի կատարման համար միասնական ձայնագրված պաշտոնական տարբերակ:

Միննույն ժամանակ, ՀՀ օրիներգը տարաբնույթ միջոցառումների (հիմնականում մարզական, մշակութային) ժամանակ հնչում է կարճ տարբերակով՝ պայմանավորված տվյալ միջոցառումների առանձնահատկություններով և եթերաժամանակով: Նշված դեպքերում նույնպես բացակայում է միասնական մոտեցում և կարիք կա մշակելու մեկ միասնական ստանդարտ: Հետևաբար, նախագծով ՀՀ կառավարությանը լիազորություն է տրվում վերոնշյալ օրենքի հավելվածի տեքստին և երաժշտությանը համապատասխան սահմանել ՀՀ օրիներգի կարճ խմբագրությամբ տարբերակը:

Նպատակահարմար է նաև փոփոխություն կատարել ՀՀ օրիներգի տեքստի մեջ, այն վերադասավորել անյայես, որ ավարտվի հետևալ քառատնով՝

«Նայիր նրան՝ երեք գույնով

Նվիրական մեկ նշան,

Թող փողփողի թշնամու դեմ,

Թող միշտ պանծա Հայաստան:», համապատասխան տրամաբանությամբ և ուղերձով:

Հարկ է նշել նաև, որ վերջին շրջանում ՀՀ օրիներգը որոշ միջոցառումների ժամանակ հնչել է նշված տարբերակով և հավանության է արժանացել հանրության շրջանակների կողմից:

Առաջարկվող կարգավորման նպատակը և ակնկալվող արդյունքը.

Առաջարկվող կարգավորումը նպատակ ունի սահմանել և հրապարակել ՀՀ օրիներգի պաշտոնական և առանձին դեպքերի համար նախատեսված տարբերակը, որոշակիացնել դեպքերը օրիներգի ամբողջական և կարճ խմբագրությամբ օգտագործվելու համար:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

«Հայաստանի Հանրապետության օրիներգի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխվող հոդվածների վերաբերյալ

Հոդված 2. Հայաստանի Հանրապետության օրիներգը

1. Հայաստանի Հանրապետության օրիներգը Հայաստանի Հանրապետության պետական խորհրդանիշներից է:

2. Հայաստանի Հանրապետության օրիներգը հանդիսավոր երաժշտական ստեղծագործություն է, որը կատարվում է սույն օրենքով սահմանված կարգով:

3. Հայաստանի Հանրապետության օրիներգը կատարվում է վոկալ, գործիքային, նվագախմբային, երգչախմբային, նվագախմբային-երգչախմբային տարբերակներով:

~~4. Հայաստանի Հանրապետության օրիներգը պետք է կատարվի սույն օրենքի հավելվածով հաստատված երաժշտական խմբագրությամբ և տեքստի համապատասխանությամբ:~~

4. Հայաստանի Հանրապետության օրիներգը պետք է կատարվի սույն օրենքի հավելվածով հաստատված երաժշտական և տեքստի խմբագրությամբ՝ կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից պաշտոնապես հրապարակված տարբերակին համապատասխան՝ սույն հոդվածի 3-րդ մասում նշված կատարման տարբերակներից յուրաքանչյուրի համար առանձին:

5. Հայաստանի Հանրապետության օրիներգը օրենքով նախատեսված առանձին դեպքերում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ կարող է օգտագործվել նաև սույն օրենքի հավելվածով հաստատված երաժշտական և տեքստի կարճ խմբագրությամբ՝ կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից պաշտոնապես հրապարակված տարբերակին համապատասխան՝ սույն հոդվածի 3-րդ մասում նշված կատարման տարբերակներից յուրաքանչյուրի համար առանձին:

Հոդված 3. Հայաստանի Հանրապետության օրիներգի կատարումը

1. Հայաստանի Հանրապետության օրիներգը պարտադիր կատարվում է՝

ա) Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի երդման արարողության ժամանակ՝ Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի պաշտոնը ստանձնելիս.

բ) Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի, Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի նախագահի, Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի մասնակցությամբ պաշտոնական և հանդիսավոր արարողությունների ժամանակ.

գ) Հայաստանի Հանրապետության նորընտիր Ազգային ժողովի առաջին նիստի գումարման պահին, ինչպես նաև հերթական նստաշրջանների բացման և փակման ժամանակ.

դ) Հայաստանի Հանրապետության տարածքում անցկացվող պաշտոնական արարողությունների ժամանակ Հայաստանի Հանրապետության դրոշը բարձրացնելիս.

ե) օտարերկրյա պետությունների նախագահների, օրենսդիր մարմինների ղեկավարների, վարչապետների, պաշտոնական ներկայացուցիչների, միջպետական և միջկառավարական կազմակերպությունների ղեկավարների՝ Հայաստանի Հանրապետություն պետական և պաշտոնական այցերի ժամանակ՝ Հայաստանի Հանրապետության պետական արարողակարգի հիմնադրույթներին համապատասխան.

զ) Հայաստանի Հանրապետության տարածքում անցկացվող զորահանդեսների ժամանակ, Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերի և այլ զորքերի զորամասերում առավույան՝ Հայաստանի Հանրապետության դրոշի բարձրացման, և երեկոյան՝ Հայաստանի Հանրապետության դրոշի իջեցման ժամանակ, ինչպես նաև զինվորական կանոնագրքերով և կանոնադրություններով նախատեսված այլ դեպքերում.

է) Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բարձրագույն կրթական հաստատություններում՝ անկախ սեփականության ձևից, ուսումնական տարվա սկիզբն ու ավարտը ազդարարելիս.

ը) Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բոլոր հանրակրթական դպրոցներում, **նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններում, նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություններում**՝ անկախ սեփականության ձևից, ամեն երկուշաբթի դասերը սկսելուց առաջ:

2. Հայաստանի Հանրապետության օրհներգը կարող է կատարվել՝

ա) Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման, տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ինչպես նաև ոչ պետական կազմակերպությունների և այլ անձանց կողմից անցկացվող հանդիսավոր արարողությունների և միջոցառումների ժամանակ.

բ) պետական տոների, պատմական իրողություններին նվիրված հանդիսավոր նիստերի, ժողովների ժամանակ.

գ) հուշարձանների, հուշաքանդակների և հուշատախտակների բացման հանդիսավոր արարողությունների ժամանակ:

3. Սույն հոդվածով սահմանված դեպքերում օրհներգի կատարման կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

Հոդված 5. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում Հայաստանի Հանրապետության օրիներգի օգտագործումը մարզական միջոցառումների ժամանակ

Հայաստանի Հանրապետության օրիներգը կատարվում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում անցկացվող միջազգային պաշտոնական մրցումների ու մրցաշարերի, համապետական մարզական պաշտոնական միջոցառումների բացման և փակման, ինչպես նաև այդ ընթացքում տեղի ունեցող պարզևատրման արարողությունների ժամանակ, իսկ Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս՝ տվյալ պետության օրենսդրությանը համապատասխան:

Հոդված 11. Անցումային դրույթ

Հայաստանի Հանրապետության օրիներգը «Մեր հայրենիքն» է (տեքստն ու երաժշտությունը սահմանված են սույն օրենքի հավելվածում): ~~Այն ուժի մեջ է մինչև Հայաստանի Հանրապետության նոր օրիներգի տեքստն ու երաժշտությունը օրենքով սահմանելը:~~

~~ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՕՐՀՆԵՐԳԻ ՏԵԶՍԵ~~

~~(խոսքերը՝ Միքայել Նալբանդյանի)~~

~~Մեր Հայրենիք, ազատ, անկախ,~~

~~Դր ապրել է դարեդար,~~

~~Իր որդիքը արդ կանչում է~~

~~Ազատ, անկախ Հայաստան:~~

~~Ահա եղբայր, քեզ մի դրոշ,~~

~~Ձոր իմ ձեռքով գործեցի,~~

~~Գիշերները ես քուն չեղա,~~

~~Արտասուքով լվացի:~~

~~Նայիր նրան՝ երեք գույնով~~

~~Նվիրական մեկ նշան,~~

~~Թող փողփողի թշնամու դեմ,~~

~~Թող միշտ պանծա Հայաստան:~~

~~Ամենայն տեղ մահը մի է,~~

Մարդ մի անգամ պիտ մեռնի,
Բայց երանի, որ յուր ազգի
Ազատության կգոհվի:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՕՐՀՆԵՐԳԻ ՏԵԶՍԸ
(Հիմնված Միքայել Նալբանդյանի խոսքերի վրա)

Մեր Հայրենիք, ազատ, անկախ,
Որ ապրել է դարեդար,
Իր որդիքը արդ կանչում է
Ազատ, անկախ Հայաստան:

Ամենայն տեղ մահր մի է,
Մարդ մի անգամ պիտ մեռնի,
Բայց երանի, որ յուր ազգի
Ազատության կգոհվի:

Ահա եղբայր, քեզ մի դրոշ,
Չոր իմ ձեռքով գործեցի,
Գիշերները ես քուն չեղա,
Արտասուքով լվացի:

Նայիր նրան՝ երեք գուլնով
Նվիրական մեկ նշան,
Թող փողփողի թշնամու դեմ,
Թող միշտ պանծա Հայաստան: